

CYNGOR BWRDEISTREF SIROL RHONDDA CYNON TAF

GRŴP LLYWIO'R CABINET AR FATERION Y GYMRAEG

Cofnodion o gyfarfod y Grŵp Llywio'r Cabinet ar faterion y Gymraeg a gynhaliwyd Dydd Llun, 19 Gorffennaf 2021 am 10.00 am ym Rhithwir.

Y Cyngorwyr Bwrdeistref Sirol - Grŵp Llywio'r Cabinet ar faterion y Gymraeg Aelodau oedd yn bresennol:-:-

Y Cyngorydd G Hopkins (Cadeirydd)

Y Cyngorydd R Bevan Y Cyngorydd R Lewis
Y Cyngorydd E Stephens

Swyddogion oedd yn bresennol

Ms A Richards, Cyfarwyddwr Dros Dro – Ysgolion yr 21ain Ganrif a Materion Trawsnewid
Mr S Gealy, Rheolwr Gwasanaethau Cymraeg

Y Cyngorwyr Bwrdeistref Sirol eraill oedd yn bresennol

1 Datganiadau o Fuddiant

Yn unol â Chod Ymddygiad y Cyngor, datganodd y Cyngorydd Rhys Lewis y datganiad buddiant personol canlynol yn ymwneud â'r agenda, ac arhosodd yn y cyfarfod pan oedd yr Aelodau'n trafod yr eitem ac yn pleidleisio arno.

- “Fi yw Cadeirydd y Llywodraethwyr yn Ysgol Gynradd Abercynon, ysgol y cyfeiriwyd ati yn adroddiad Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg”.

2 Cofnodion

PENDERFYNWYD cymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 22 Ebrill 2021 yn rhai cywir.

3 Ymddiheuriadau

Daeth ymddiheuriadau am gollir y cyfarfod oddi wrth Gyngorwyr y Fwrdeistref Sirol L. Hooper a J. Rosser.

4 Croeso

Croesawodd y Cadeirydd Gynghorydd y Fwrdeistref Sirol R Lewis i'w gyfarfod cyntaf o'r Grŵp Llywio.

5 DRAFFT Y CYNLLUN STRATEGOL CYMRAEG MEWN ADDYSG

Darparodd Rheolwr Uned Busnes y Cyngor drosolwg o'r fframwaith adrodd ar gyfer Cynllun Strategol Drafft Cymraeg mewn Addysg y Cyngor, gan ddweud wrth yr Aelodau am y cyfle i wneud sylwadau ar y cynllun drafft a'r ymgynghoriad cysylltiedig, cyn i'r Cabinet ei drafod ar 20 Gorffennaf. Dywedwyd wrth yr aelodau mai'r bwriad oedd y byddai'r cynllun Drafft yn cael ei gyflwyno ymhellach i'r Grŵp Llywio, yn amodol ar benderfyniad y Cabinet, cyn i'r Cabinet ei drafod, a hynny fel bod modd i'r gweithgor helpu gyda phroses benderfynu gadarn.

Rhoddodd y Cyfarwyddwr Gwasanaeth Dros Dro ar faterion Ysgolion yr 21ain Ganrif a Thrawsnewid fanylion pellach i'r Aelodau mewn perthynas â'r adroddiad.

Yn ogystal â'r targed i gynyddu canran y dysgwyr blwyddyn un mewn addysg gyfrwng Gymraeg, cafodd yr Aelodau eu hatgoffa bod y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg hefyd yn cynnwys saith deilliant neu faes sy'n nodi sut mae disgwyl i Awdurdodau Lleol wella addysg Gymraeg yn eu hardal. Ein blaenoriaethau yw:

1. **Deilliant 1:** Mwy o ddisgyblion Meithrin / tair oed yn derbyn eu haddysg trwy gyfrwng y Gymraeg.
2. **Deilliant 2:** Mwy o ddisgyblion dosbarth Derbyn / pump oed yn derbyn eu haddysg trwy gyfrwng y Gymraeg.
3. **Deilliant 3:** Mwy o blant yn parhau i wella eu sgiliau iaith Gymraeg wrth bontio o un Cyfnod o'u haddysg statudol i un arall.
4. **Deilliant 4:** Mwy o ddisgyblion yn astudio ar gyfer cymwysterau wedi'u hasesu yn y Gymraeg (y pwnc) a phynciau trwy gyfrwng y Gymraeg.
5. **Deilliant 5:** Mwy o gyfleoedd i ddisgyblion ddefnyddio'r Gymraeg mewn cyd-destunau gwahanol yn yr ysgol.
6. **Deilliant 6:** Cynyddu darpariaeth cyfrwng Cymraeg ar gyfer disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol.
7. **Deilliant 7:** Cynyddu nifer y staff addysgu sy'n gallu addysgu'r Gymraeg ac addysgu trwy gyfrwng y Gymraeg.

Yn dilyn trosolwg manwl, cafwyd trafodaeth. Diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion am y trosolwg manwl a nododd fod y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg wedi bod yn benllanw gwaith manwl, caled gan Swyddogion, ar y cyd â gwaith ymgysylltu llwyddiannus â phartneriaid allanol. Roedd y Cadeirydd yn falch o weld y safbwynt tymor hwy a nododd y bydd adolygiadau rheolaidd yn cael eu cynnal dros y 10 mlynedd.

Diolchodd Aelod arall i'r swyddogion am roi diweddariad manwl a nododd, mewn perthynas â deilliant 5, ei bod hi'n bwysig bod disgyblion yn cael eu hannog i ddefnyddio'r Gymraeg y tu allan i'r ysgol ac yn y gymuned leol. Nododd yr Aelod yr her bwysig sydd o'n blaenau o ran sicrhau bod gyda'r disgyblion hyder i siarad Cymraeg mewn busnesau lleol a holodd sut roedd swyddogion yn bwriadu goresgyn yr her yma yn y dyfodol. Dywedodd y Rheolwr Gwasanaeth - Gwasanaethau'r Gymraeg wrth yr Aelodau fod y strategaeth 5 mlynedd yn rhedeg ochr yn ochr â'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg a phwysleisiodd fod

Llywodraeth Cymru yn awyddus i'r canlyniadau redeg ochr yn ochr â'i gilydd. Pwysleisiodd y Rheolwr Gwasanaeth eu bod ar hyn o bryd wrthi'n llunio cynllun 5 mlynedd newydd, a fydd yn barod erbyn tua'r Gwanwyn nesaf. Bydd y cynllun 5 mlynedd newydd yn cael ei gyflwyno i'r Grŵp Llywio cyn gynted ag y bydd wedi'i gwblhau. O ran busnesau lleol a'r her o annog disgyblion i ddefnyddio'r Gymraeg yn y gymuned leol, pwysleisiodd y Cyfarwyddwr Gwasanaeth y bydd y gwasanaeth yn parhau i weithio'n agos gyda meysydd gwasanaeth y Cyngor a phartneriaid yn y gymuned.

Yn dilyn trafodaeth, **PENDERFYNWYD** nodi'r wybodaeth a ddarperir mewn perthynas â Chynllun Strategol Drafft Cymraeg mewn Addysg y Cyngor.

6 Materion Brys

Doedd dim mater arall i'w drafod

7 Dyddiad y cyfarfod nesaf

Nododd y Cadeirydd mai dyddiad y cyfarfod nesaf fydd 19 Hydref 2021

Daeth y cyfarfod i ben am 10.17 am

**Y Cynghorydd G Hopkins
Cadeirydd.**